

[eu och facket]

Fackliga rättigheter ska kokas till mos

”Antas förslaget går den svenska modellen med fria och ansvarstagande arbetsmarknadsparter och samförstånd mellan fack och arbetsgivare förlorad”, framhåller LO, TCO och Saco i ett gemensamt uttalande mot EU-kommissionens förslag som kommer att tvinga medlemsländerna, framför allt euroländerna, att decentralisera alla kollektivavtalsförhandlingar. Lönerna ska alltså enbart fastställas lokalt. EU ska kunna beordra medlemsregeringarna att korrigera ”för höga” löneavtal. Tanken är att den europeiska konkurrenskraften ska stärkas genom lägre löner, konstaterar LO, TCO och Saco.

Det är naturligtvis bra att ledarna för de fackliga centralorganisationerna tar ställning mot löntagarfientliga förslag och ökad centralstyrning av den ekonomiska politiken i EU. Men vad de inte tycks inse är att EU-kommissionens antifackliga förslag inte är någon tillfällighet.

Med en valutaunion kan ekonomiska spänningar inte längre tas ut genom valutapolitiken. När växelkursen inte längre kan vara flexibel kommer det att uppstå en stark press på ökad flexibilitet i lönebildningen och på arbetsmarknaden.

Industrins ekonomiska råd – en rådgivande ekonomgrupp för industriavtalet – uttryckte det

så här i sin analys inför avtalsrörelsen 2001: ”Den uppenbara effekten vid ett svenska medlemskap i EMU är att det krävs större flexibilitet i lönebildningen och på arbetsmarknaden när automatiska växelkursförändringar inte längre utgör den stabiliserande mekanismen.” [Ekonomisk Debatt, nr 2 2000]

Kort sagt; när inte längre växelkursen kan vara flexibel kommer löntagarna att tvingas bli det. Lönebildningen måste decentraliseras och mjukas upp. Arbetsmarknaden måste avregleras, det gäller speciellt reglerna för konflikt- och arbetsrätt. Socialförsäkringarna måste bli mer individuella. Skatter måste sänkas och privatiseringarna ökas.

”EMU är en tryckkokare utan pysventil. Fackliga och sociala rättigheter ska kokas mjuka – eller till mos.” Så lyder en metafor i tysk EMU-debatt. Den gjordes allmänt känd av Hans Tietmeyer, tidigare chef för tyska Bundesbank.

Svenska borgerliga euroförespråkare brukar anföra detta som ett starkt argument för EMU. Tanken är att valutaunionen ska tvinga fram förändringar på arbetsmarknaden. Stabilitet i växelkursen kräver flexibilitet på arbetsmarknaden. När valutan inte längre får vara flexibel, så tvingas folket att bli det. När ska ledningen för LO, TCO och Saco inse detta och ompröva inställningen till det antifackliga och högerpolitiska EU-projektet.

Gösta Torstenson

Bli med i Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk

Lavaldomen och EU:s utstationeringsdirektiv visar att EU är ett allvarligt hot mot den svenska arbetsmarknadsmodellen med konflikträtt och kollektivavtal, eller med andra ord ett grundskott mot de landvinningar som svensk fackföreningsrörelse gjort de senaste hundra åren.

Lissabonfördraget, den nya EU-grundlagen, innebär inget skydd för de fackliga rättigheterna såsom det hävdas från LO-ledningen och andra EU-entusiaster. Tvärtom så innebär Lissabonfördraget i praktiken att Lavaldomen och andra antifackliga EU-domar grundlagsfästs, dvs. de blir cementerade och opåverkbara för politiska beslutsfattare.

Och, som vanligt i EU-sammanhang, det kommer mera. Riksdagen har införlivat EU:s tjänstedirektiv i svensk lagstiftning, vilket medför att låglönekonkurrensen kommer att breda ut sig än mer. Regeringen har tillsatt en utredning med uppdrag att föreslå hur EU:s bemanningdirektiv ska implementeras i svensk lagstiftning. EU-kommissionen planerar ett säsongsarbetardirektiv som enligt LO:s Wanja Lundby-Wedin öppnar för "en total avreglering av arbetsmarknaden".

För att bjuda motstånd mot denna förödande utveckling har Folkrörelsen Nej till EU initierat ett tvärfackligt nätverk, Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk. Det är öppet för dig som är fackligt aktiv [eller bara medlem] och EU-kritisk. Det kostar ingenting och du behöver inte vara

medlem i Folkrörelsen Nej till EU [men det är inget hinder].

Nätverkets syfte är utbyte av information, kunskapsuppbyggnad samt att anordna och samordna olika aktiviteter. Nätverket har startat som en mejlgrupp för informationsspridning och med att producera ett digitalt nyhetsbrev. Vi kommer också efterhand att anordna seminarier, hearingar, studiecirklar etc, i egen regi eller i samarbete med andra organisationer. Nätverket har också kontakt och samarbete med andra fackligt inriktade EU-kritiska organisationer, såsom Fagbevaegelsen Mod Unionen i Danmark, Trade Unionists Against the EU Constitution i England, och Nei til EU:s Faglig utvalg i Norge.

Nätverket administreras av Gösta Torstensson, Folkrörelsen Nej till EU [och passiv medlem i Kommunal]. Du som vill bli med i nätverket mejlar gosta.torstensson@nejtill.eu.se.

Eva Anderzon, Kommunalarbetareförbundet
Jan-Erik Gustafsson, Fackförbundet ST
Jannika Fahlander, Handelsanställdas Förbund
Jannis Konstantis, Fackförbundet Seko
Kent Wahlberg, Livsmedelsarbetareförbundet
Maria Pohn, Vårdförbundet
Mats Norrstad, Lärarförbundet
Pie Blume, Fackförbundet Unionen
Minna Pyykölä, Journalistförbundet
Patrik Ljunggren, Transportarbetareförbundet
Peter Lilja, Industrifacket Metall
Rolf Axelsson, Hamnarbetareförbundet
Magnus Renman, Fackförbundet GS
Lars Lundberg, Byggnadsarbetareförbundet
Marcus Carlstedt, Lärarnas Riksförbund

Privatiserad vård och omsorg i EU-Sverige

Privata profitörer, såsom Carema, Aleris, och Attendo Care, har på några få år tagit ett starkt grepp om den svenska vården, skolan om omsorgen.

2009 gick 62 miljarder av skattepengarna från kommuner och landsting till olika privata aktörer inom skola, vård och omsorg, enligt siffror från SCB och SKL som Svenska dagbladet sammanställt. Det är en ökning med 15 miljarder eller 32 procent jämfört med 2007. I Skolan är de privata företagens andel 10,6 procent, inom omsorgen 13 procent och sjukvården 10,2 procent.

2009 gjorde de privata aktörerna en vinst på 2,85 miljarder kronor, vilket var en ökning med 85 procent jämfört med 2007.

Helt klart är att riskkapitalet har kommit till vård, skola och omsorg för att stanna. Sverige kommer att bli mer likt de andra länderna i EU.

”Nu drivs ungefär 12 procent av vård- och omsorgsverksamheten i privat regi. De siffrorna ligger långt efter hur det ser ut i Europa och de kommer att växa i Sverige framöver”, säger Jonas Rodny, informationschef på riskkapitalbolaget IK Investment Partners som äger Attendo, till Svenska Dagbladet.

Branschorganisationen Vårdföretagarna har som mål att 50 procent av vården ska utföras av privata aktörer på sikt, med ett första delmål på 25 procent redan 2012.

Eva-Britt Svensson

Norska fack kräver kollektivavtal

Flera fall av grov social dumpning har avslöjats i Norge. Nu tar norska facket upp kampen med EU om vilka krav som kan ställas när offentliga tjänster ska utsättas för konkurrens.

Norska LO har sedan länge krävt att det ska finnas kollektivavtal på företag som deltar i offentlig upphandling. I vissa kommuner, som till exempel vänsterstyrda Trondheim, har man framgångsrikt drivit detta krav. Och där har flera verksamheter kommunaliserats igen.

Däremot sade den borgerliga majoriteten i Oslo byråd nyligen nej med hänvisning till att kravet skulle strida mot EU:s regelverk, som

Norge genom EES-avtalet är bundet till.

Men Fagforbundet, Norges största fackförbund med huvudsakligen offentligt anställda, tänker inte vika sig för EU.

– Vi fortsätter att driva det här kravet. det handlar om politisk vilja. Jag begriper inte hur politiker kan tro att människor med osäkra anställningskontrakt, låg lön och dåliga arbetsvillkor ska kunna utveckla kvaliteten i de offentliga tjänsterna, säger Stein Gulbrandsen på Fagforbundet.

Dessutom påpekar Fagforbundet och LO att Norge är bundet av ILO:s konvention 94 om sociala villkor vid offentlig upphandling.

– Med konventionen i ryggen kan man hänvisa till vilka avtal som är normala för området och kräva att de efterlevs, säger Gulbrandsen.

Men även här ställer EU:s regelverk till det. Den norska rödgröna regeringen står bakom ILO 94, men har fått bakläxa av EES-avtalets övervakningsmyndighet ESA. ESA hävdar att innehållet i ILO-konventionen står i strid med EU:s konkurrensregler och hotar med att ställa Norge till svars inför den så kallade Eftadomstolen. [ESA och Eftadomstolen kan beskrivas som EU:s förlängda arm i EES-länderna Norge, Island och Liechtenstein.]

Gösta Torstensson

Ny irländsk regering – fortsatta åtstramningar

Irlands nya regering blev som väntat en koalition mellan högerpartiet Fine Gael och socialdemokratiska Labour. Men den stenhårda åtstramningspolitiken förändras inte. Den är redan fastlagd av EU/IMF för flera år framåt.

Den nya regeringen försöker förhandla med EU om en möjlig sänkning av räntan på 5,8 procent för lånet som gavs för att täcka de irländska bankernas enorma förluster. Flera EU-länder, med Tyskland och Frankrike i spetsen, menar att Irland som motåtgärd måste höja företagsskatten som nu är 12,5 procent, och enligt dem ger landet en orättvis konkurrensfördel.

Frågan om den irländska bolagsskatten var uppe redan 2009, innan Irland i andra försöket röstade ja till Lissabonfördraget. Ett viktigt skäl var att EU hade gett Dublin garantier för självstyre i skattefrågor.

Gösta Torstensson

Slavlöner till lettiska arbetare i Sverige

Fem lettiska byggnadsarbetare har arbetat för cirka 27 kronor i timmen vid en fastighetsrenovering i Sollentuna. Till slut slog byggnadsarbetarna larm genom att sätta upp en skylt utanför arbetsplatsen med texten "Neighbours help us!! We are slaves. We are hungry. Our boss C Kjellberg."

När representanter för Byggettan besökte arbetsplatsen visade det sig att arbetarna bodde och arbetade på arbetsplatsen och har arbetat tolv timmar om dagen, sex dagar i veckan och inte haft tillräckligt med pengar att äta sig mätta. Byggnadsarbetarna berättar att när de har klagat så har de blivit tillsagda att "jobba fortare, fortare".

De lettiska byggnadsarbetarna arbetar för det svenska företaget Renovatis, som har som företagsidé att "kombinera svensk akademisk kompetens med bred, bra, billig utländsk hantverkarkompetens". I en intervju med TV4 Nyheterna säger Carl Kjellberg, vd på Renovatis, att tre euro i timmen till en byggnadsarbetare är "skäligt för den insats han gör. Han borde egentligen tjäna mindre".

En av de lettiska byggnadsarbetarna har fått

sparken efter att ha kontaktat Byggettan och blivit intervjuad i TV4 Nyheterna. Han fick gå direkt från arbetsplatsen och har inte fått sin sista lön.

Företaget har inte något kollektivavtal med Byggnads. Byggettan har nu lagt fram en förhandlingsframställan om avtalsteckning, och kallat in Arbetsmiljöverket och Ekobrottsmyndigheten för att förhållanden för letterna ska granskas närmare.

Ytterligare ett fall där letter arbetat för slavlöner uppdagades nyligen. Två lettiska skogsarbetare arbetade för 17 kronor i timmen. Det är företaget Sydved, som ägs av Stora Enso och Munksjö, som via en lång kedja av underleverantörer anlitat de två letterna som är anställda av det lettiska bolaget Sia Dazi.

Letterna har förutom timlönen också fått ett skattefritt utlandstraktamente. Ett upplägg som gör det möjligt för företaget att smita undan både skatt och arbetsgivaravgifter.

– Det här fallet är ännu ett i raden av tragiska exempel på hur svenskt skogsbruk blivit en arena för allsköns luffare, huvudsakligen beroende på bristande ansvar hos uppdragsgivarna, de stora svenska skogsbolagen, säger Anders Karlsson, ombudsman på GS-facket i Kalmar, till Dagens Arbete.

Wictor Johansson

Svårare ställa krav på utländska företag

LO, TCO och Saco har skickat ett brev till samtliga riksdagsledamöter för att förmå riksdagen att införa en lag som tvingar utländska företag att ha en behörig representant i Sverige. Kravet slopades i princip då Sverige införde EU:s tjänstedirektiv. De fackliga centralorganisationerna är oroadе för att det blir svårt att förhandla om det inte finns en lag som kräver en representant här. Om de rödgröna oppositionspartierna får stöd av Sverigedemokraterna kan riksdagen införa en sådan lag.

Men regeringen Reinfeldt vill tvärtom lätta på kraven för utländska företag för att undgå kritik från EU. Den 16 februari uppmanade EU-kommissionen Sverige att ändra filiallagen eftersom Brysselbyråkraterna anser att den strider mot reglerna i Lissabonfördraget och i EU:s tjänstedirektiv.

Filiallagen innehåller bestämmelser om företag som tillfälligt är verksamma i Sverige. Utländska företag som etablerar sig i Sverige omfattas däremot av samma regler som alla andra företag i landet.

De tillfälligt verksamma företagen kan till exempel vara byggföretag, thailändska bemanningsföretag som kommer hit med bärplockare och indiska IT-konsulter. Någon gräns för "tillfällig verksamhet" har EU dock inte definierat – det kan röra sig om flera år.

INOM KORT KOMMER REGERINGEN ATT LÄGGA fram ett förslag till ny filiallag som ska börja gälla den 1 juli.

Lättnader för företagen finns med redan i regeringens utgångsförslag – den lagrådsremiss som det slutliga förslaget kommer att utgå från. Lagrådsremissen innebär bland annat att kravet på en särskild delgivningsmottagare tas bort för företag från EU, Norge eller Island. Delgivningsmottagaren är en kontaktperson för exempelvis Skatteverket.

Inte heller vill regeringen att de tillfälligt verksamma utländska företagen ska ha anmälningsplikt, och företagen ska inte behöva ha en företrädare eller ombud som är bosatt i Sverige.

Samtliga fackliga centralorganisationer har förespråkade ett sådant ombud, men regeringen tycker inte sådana regler hör hemma i filiallagen.

EU-kommissionen skriver i sin hotelse att

LO-facken tappar medlemmar

Medlemsantalet minskade i samtliga LO-förbund förra året medan de flesta Saco-förbunden ökade. Inom TCO var utvecklingen blandad, visar en sammanställning av medlemsutvecklingen i alla Sveriges fackförbund som Dagens Nyheter gjort.

LO-förbunden minskade med 2,4 procent, Saco ökade med 2,2 procent och TCO ökade med 0,2 procent. LO tappar inte bara på grund av att arbetarjobben blivit färre. Det är även fler som väljer att stå utanför facket. Organiseringsgraden har sjunkit till 69 procent.

LO startar nu en medlemsvärningskampanj. "Vi ska visa vad som är kärnan i svensk fackföreningsrörelse, att vara många och att vara starka", säger Wanja Lundby-Wedin.

Sverige kräver att ett utländskt företag måste öppna en filial för att starta verksamhet här och förklarar sedan att detta strider mot företagets fria rörlighet. Dessutom tar kommissionen också upp att det är brott mot den fria rörligheten att kräva att det finns en ansvarig person, en delgivningsmottagare, och att de stora besvären att registrera en filial begränsar de utländska företagets verksamhet i Sverige.

– Det finns en risk att den svenska regeringen och näringsminister Maud Olofsson lägger sig platt för EU-kommissionen i stället för att ta striden för vår modell och för att motverka skattebrott och dålig arbetsmiljö för de anställda i utländska företag, säger Ingemar Hamskär, chefsjurist hos TCO.

Svenskt Näringsliv stöder EU-kommissionens bedömning och anser att Sverige måste ändra existerande lagstiftning.

– Det är inte acceptabelt att Sverige har kvar krav som förhindrar den fria rörligheten av tjänster. Sveriges filiallag för utländska företag är långtgående och ställer krav som inte är förenliga varken med europeisk lagstiftning eller den politiska ambitionen att skapa tillväxt inom EU, säger Annika Bröms, ansvarig för inre marknadsfrågor på Svenskt Näringsliv.

Gösta Torstensson

Europeiska järnvägsfack träffades i London

På inbjudan av det brittiska transportarbetarfacket RMT träffades i London 31 januari 40 fackliga representanter från Grekland i söder till Sverige i norr för att diskutera effekterna av katastrofal nyliberal EU-lagstiftning inom järnvägen, lokaltrafiken och sjöfarten.

Konferensen öppnades av RMT:s ordförande Alex Gordon som berättade om EU-kommissionens planer på att etablera ”en enda europeisk järnvägsmarknad”, som baseras på EU-regler som kräver fullständig ”liberalisering” av hela järnvägssektorn.

Från Sverige deltog Jörgen Lundström från LO-förbundet Seko som sade att järnvägsnätet i Sverige nu nästan var fullständigt privatiserat efter år av införandet av olika EU-direktiv, som lett till ett stort antal uppsägningar och minskad säkerhet. Han sade också att ”lok och vagnar försämras samtidigt som budgetnedskärningar betyder att underhållet minskas till ett minimum”.

I slutet av konferensen lade RMT:s generalsekreterare Bob Crow fram ett uttalande för att bekämpa EU:s privatiseringspolitik som antogs efter ett en del ändringar. Crow förklarade att ”uttalandet inte syftade till att sätta upp en ny organisation utan helt enkelt om att samtycka till strategier och analyser, som visar på en alternativ väg till det kapitalistiska kaoset”. [eu och facket] publicerar här uttalandet från konferensen.

Jan-Erik Gustafsson

– Nationalisering inte privatisering

Vi gratulerar deltagarna vid denna konferens för att bidra till diskussionen mellan organiserade arbetare inom transportsektorn för att bygga motstånd mot EU:s liberaliseringsåtgärder.

EU:s transportpolitik främjar privatisering, utförsäljning, social dumpning, outsourcing och attacker på kollektiva anställningsvillkor vilka är utformade för att öka lönsamheten på bekostnad av arbetskraften. Europeiska kommissionen styr nu offentliganställdas löneförhandlingar på Irland och i Grekland. Allteftersom den globala kapitalistiska krisen och krisen i europeiska banker och

”Euro” intensifierar kommer andra arbetstagare att drabbas liknande attacker på sina grundläggande demokratiska rättigheter. EU-domstolens beslut angriper fackliga fri- och rättigheter och främjar kapitalets och företagens rättigheter inom EU, medan åtstramning från nationella regeringar och EU:s institutioner har som mål tidigare generationers sociala framgångar.

Vi sänder hälsningar av solidaritet till alla fackligt aktiva som slåss mot privatiseringar och andra effekter av liberalisering och som försvarar kollektivtrafiken som en nationaliserad, viktig offentlig service.

Vi uppmanar deltagarna vid dagens konferens och de som inte kunde närvara att fortsätta bygga och utvidga dialogen och samarbetet mellan de kämpande transportfackföreningarna, för att förbättra analys och utbyte av information och samordna gemensamma initiativ och aktiviteter.

De senaste konsekvenserna av EU:s avreglering för kollektivtrafik arbetstagare omfattar:

1. En förnyad attack år 2011 på nationaliserade järnvägssystem genom Europeiska kommissionens ”omarbetning” 1:a järnvägspaketet att genomdriva privatiseringar och utförsäljning av transportplanering, investeringar och tjänster;

2. Nya attacker mot offentligt ägda järnvägar genom kommissionens 4:e järnvägspaketet, att stärka konkurrensen i inrikes passagerartrafik, vilket leder till omfattande angrepp på arbetsmiljön och den allmänna säkerheten, löner, övriga arbetsvillkor, pensioner, facklig organisering och kollektiva förhandlingar;

3. Fortsatt katastrofal nedgång i sjöfartens anställningsvillkor och livlinan färjetrafiken utgör som ett resultat av EU:s avreglering av ”cabotage”, EU:s fördrag som reglerar ”etableringsrätten” och fortsatt katastrofala konsekvenser vad det gäller användandet av ”bekvämlighetsflagg”;

4. Påtvingade privatisering av stadstrafiksystem under EU-förordningen [2007] om allmän trafikplikt inom lokal kollektivtrafik på väg och järnväg;

5. Överges ”social kollektivtrafik” till förmån för tjänster drivs i syfte att stärka företagens monopol, där vinsten blir de enda kriterierna och transportpolitiken endast är avsedd att främja ”Euro-företagens” konkurrens på globala marknader;

6. Dyrare, mindre effektiv kollektivtrafik för medborgare och konsument, där girighet och

dominans av ekonomiska intressen och vinst tillåts förstöra jobb, kollektivtrafik och samhällen.

Vi därför fördömer:

- ♦ EU:s liberaliseringsdirektiv, däribland de olika järnvägspaketet och reglerna om statligt stöd, vilka allt oftare leder till privatisering av Europas järnvägar och leder till mindre demokratisk ansvarighet och tillväxten av privata företags transportmonopol;

- ♦ De regeringar, EU och andra institutioner, som i allt högre efterfrågar privatisering, liberalisering och utförsäljning av transporter som ett villkor för investeringar.

- ♦ Vi tror att, om inte arbetsgivarna faktiskt utmanas av fackföreningar som kämpar för nationaliserad, offentligt ansvariga transportsystem, attacker på arbetare genom privatisering och social dumpning kommer att bistås av den senaste tidens domar i EU-domstolen, som utgör en grundläggande angrepp på kollektiva förhandlingar och strejkrätten. Vi kräver därför att en Europaomfattande demonstration av fackföreningar som representerar transportarbetare genomförs före slutet av 2011.

Syftet med demonstrationen är att:

- ♦ Protest mot EU:s institutioner som kräver privatisering och liberalisering av järnvägs- och färjetrafik,

- ♦ argumentera för hög kvalitet, integrerad, offentligt ägd kollektivtrafik som sätter människor före vinst;

- ♦ kräva ett slut på social dumpning och efterlyser försvar av arbetstagarnas rättigheter och fackliga rättigheter och nationella kollektivavtal.

För att uppnå detta mål är vi eniga om att:

- ♦ samordna våra aktiviteter där så är möjligt och arbeta tillsammans för att maximera delta-gående från transportarbetarefackföreningar och kollektivtrafikanvändare för att samordna nationella motståndet mot EU:s politik för avreglering, inbegripet utveckling av en flerspråkig webbplats genom www.rail4all.org/ European Coalition Against Railway Privatisering;

- ♦ upprätta en samordningskommitté för att kunna planera framtida initiativ och att skapa förutsättningar för enade samordnade nationella konfliktåtgärder av alla kämpande fackföreningar inom transportsektorn och att integrera information och analys av den verkliga kostnaden för privatisering och lyckade erfarenheter av åternationalisering.

Gemensamt uttalande från kämpande transportfackföreningars öppna konferens organiserad av RMT [Storbritannien] om "Future Public Transport – Nationalisation not Privatisation" genomförd vid SOAS i London, den 31 januari 2011

Flera europeiska järnvägstrejker

Tyska tågförarförbundet genomförde i slutet av februari en tvåtimmarsstrejk under rusningstid, vilket förorsakade kaos i pendeltrafiken i landets större städer. Kraven är ett gemensamt kollektivavtal och likvärdiga arbetsvillkor på alla olika tågbolag som opererar på tyska järnvägar, samt 5-procentiga löneökningar.

Samma dag strejkade de anställda på grekiska järnvägar och spårvägar under fyra timmar på eftermiddagen, i protest mot regeringens åtstramningsprogram.

I Bulgarien har fackföreningarna varslat om en strejk i mars på "obestämd tid" på det statliga järnvägsbolaget BDZ. Strejken riktar sig mot en planerad uppsägning av 30 procent av de anställda.

Gösta Torstensson

Jakt på svartjobb i Tyskland

Den svarta ekonomi i Tyskland är omfattande. Skattningarna hur stor den är varierar dock kraftigt. Enligt forskare vid Institut für Angewandte Wirtschaftsforschung i Tübingen svarade 2010 för nästan 14 procent av landets bruttonationalprodukt [BNP]. Det motsvarar 347 miljarder euro, drygt 3.000 miljarder kronor.

Drygt 6.500 beväpnade tulltjänstemän som utan förvarning slår till mot byggplatser, restauranger och tvätterier är Tysklands svar på svarta jobb, människohandel och utnyttjande av underbetald utländsk arbetskraft.

Sedan 2009 måste utländska arbetare i bland annat byggbranschen ständigt ha identitetshandlingar med sig i Tyskland.

I byggbranschen gäller minimilöner på cirka 10 euro i timmen, men det många sätt att kringgå dessa.

– Vanligt är att arbetsgivare tvingar utländsk arbetskraft att jobba som egna företagare. I stället för lön betalar de en faktura som kan vara hur låg som helst och i alla fall långt under minimilönen, säger Gerd Pinz som är tullens presstalesman i Köln till Svenska Dagbladet.

Det är framför allt utlänningar som hänsynslöst utnyttjas. Ibland säljs de vidare från arbetsplats till arbetsplats, inkvarteras i trånga lägenheter och måste räkna med att lönen aldrig betalas ut – de flesta vågar ju inte gå till polisen.

– Det är inget annat än modern slavhandel, konstaterar Gerd Pinz.

Trycket på den tyska arbetsmarknaden kommer enligt många att öka när Tyskland i maj öppnar gränserna för arbetskraft från Östeuropa. Då löper de tyska undantagen från EU-reglerna ut och då gäller fri rörlighet för arbetskraften i hela EU, med undantag för Rumänien och Bulgarien.

Experter bedömer att 100.000-150.000 östeuropeiska byggarbetare kommer helt legalt att ta sig in på den tyska arbetsmarknaden. För tyska företag innebär det skärpt konkurrens och risk för prisdumpning.

– För även om utländska företag måste betala våra tyska minimilöner så är arbetsgivaravgifter och skatter fördelaktigare i deras hemländer. Vi räknar därför men en ny våg av dumpade priser, säger Karl-Heinz Schneider, ordförande bransch-

organisationen Bundesvereinigung Bauwirtschaft, till Svenska Dagbladet.

I ett gemensamt brev kräver nu branschorganisationerna i byggindustrin och byggfacket IG Bauen-Agrar-Umwelt att regeringen tar itu med "låtsasföretagarna" som i själva verket är anställda. "Det är en grupp på arbetsmarknaden som växer i rasande snabb takt", konstateras det i brevet.

Bland annat kräver parterna en obligatorisk granskning av enmansföretagarnas status för att säkerställa att det rör sig om egna företagare med ett flertal olika uppdragsgivare och med arbetstider som de själva råder över.

Dessutom krävs mer personal till tullens enheter mot svarta jobb, nya åklagaravdelningar specialiserade på svartjobb och mer styrning av den offentliga sektorns upphandlingar.

Gösta Torstensson

Allt fler gästarbetare utnyttjas

Finanskrisen i Baltikum gör att många är beredda att gästarbeta i Sverige. Företagen är inte sena att slå mynt av situationen. Problemet med utländsk arbetskraft som utnyttjas i Sverige växer lavinartat.

På internet finns många företag som hyr ut baltisk arbetskraft till låga priser. Företaget Hyrlett hyr ut lettisk okvalificerad arbetskraft för 119 kronor i timmen och byggnadsarbetare för 159 kronor. Enligt en undersökning från den lettiska arbetsförmedlingen är tio procent av befolkningen intresserad av att jobba i Sverige.

Byggnads menar att situationen blir allt mer kritisk.

– För några år sedan kom det enstaka tips om missförhållanden och att arbetskraften utnyttjas, men nu sker det dagligen, säger Johan Lindholm, andre ordförande för Byggnads, till ETC Stockholm.

Han tror att lönedumpningen är en viktig orsak till att 10,4 procent av Byggnads medlemmar röstade på Sverigedemokraterna i valet.

– Folk är oroliga för sina jobb och riktar det mot dem som kommer hit i stället för mot arbetsmarknadspolitiken. Regeringen måste ta ansvar, våra kollektivavtal måste gälla alla som arbetar på svensk arbetsmarknad, säger Johan Lindholm.

Eva-Britt Svensson

Vänd ryggen åt den Nya Offentliga Förvaltningen

Vi har alla våra skäl för att säga nej till EU. I och med att vi nu är många som säger nej har vi tillsammans säkert många olika grunder för detta. Några säger först och främst nej till norskt medlemskap, andra markerar ett mer principiellt nej till EU som idé och institution.

Jag tillhör den senare gruppen och mitt nej är kopplat till nyckelorden "demokrati" och "marknad"; det ena är det för lite av, det andra för mycket av. Jag tillhör också en annan grupp människor, som växer snabbt, och vi känner oss nästa fysiskt illa berörda i alla sammanhang som vi hör talas eller läser om begreppet Ny Offentlig Förvaltning [New Public Management]. Detta är en samlande beteckning för olika tekniker för styrning och modeller som brukas inom offentlig sektor som har det gemensamt att de hämtar inspiration från marknadsteoretiska perspektiv: mer bruk av anbud och konkurrens, ökad användning av kontrakt, styrning efter enkla och mätbara kriterier, ett tydligt belönings- och bestraffningssystem som är knutet till uppfyllelse av ett antal mål, avsevärd förstärkning av lednings- och tillsynsbyråkratier, uppsplittring i resultatenheter, åtskillnad mellan beställare och utförare och framförallt införandet av "lönsamhetsräkenskap".

Vi ser detta överallt inom det offentliga; sjukhus, skolor, omsorg, renhållning, barnverksamhet, bussar och tåg etc. NOF tycks växa i styrka och omfång även om den rödgröna regeringen har gjort en del för att dels stoppa och dels reservera sig mot några delar av det. Det blir mycket av misstroendeskapat styrning när verksamheter ständigt präglas av mål och rapportering, och det blir mycket fokus på "lönsamhet" och ensidigt budgetarbete.

DET BLIR TYDLIGT I ARBETET MOT SÅDANT NOF-tänkande som man får det konkret hur vådligt det är att avdemokratisera och marknadsintensifiera våra gemensamma sektorer, den offentliga och den frivilliga. Det nationella politiska motståndet mot NOF domineras av fackföreningsrörelsen och den politiska vänstern, men lokalt är skepsisen mera tvärpolitisk. Och det är precis här som det stora hoppet finns; det finns liten förståelse från folk i gemen att det offentliga skall "leka butik"

och dränka sig själv i papper och olika system. Varför i all världen anses det t.ex. förnuftigt att lyfta bort sjukhuspolitiken från folkvalda institutioner? Varför kan inte man före rehabilitering, alkoholistvård och barnverksamhet genom förhandlingar åstadkomma långsiktiga samarbetsavtal framför mer eller mindre mekaniska och kortsiktiga anbudskonkurrensen? Och mycket mera, ni känner till debatten.

Vad har nu detta med EU att göra? Jag har lust till att skriva "allt" för EU har som tydligt mål mera marknad, mer konkurrens och mer marknadstänkande i offentlig sektor. Detta kommer tydligt fram i alla de direktiv som väller in till oss – bemannings-, tjänste-, post- och hälsodirektiven för att omnämna några. Detta kommer att bli tydligt i EES-debatten som vi nu alla rustar oss för. "På område efter område tvingas hårdare konkurrens in i det norska samhället", skriver Dag Seierstad i en krönika i Klasskampen den 22 januari. EU och EES skall inte ha all skuld till att Norge de sista årtiondena har blivit allt mer NOF-intensifierat, men det blir allt tydligare för oss att om vi önskar lämna NOF-tänkandet därhän kommer EU att protestera högt, tydligt och irriterat.

Många fackliga miljöer driver ett bra motståndsarbete som till exempel Aktion välfärdsstaten, Fagförbundet, Manifest Analyse och många enskilda personer vid våra universitet och högskolor. De hjälper oss med argument och alternativ.

Dessutom behövs det engagemang från alla av oss som inte vill att Norge skall bli allt mer lik EU, ett samhälle som utvecklar sig bort från sin egen stolta modell, den norska och den nordiska. Det finns ingen grund för att detta motståndsarbete mot NOF ensamt skall överlätas åt fackföreningsrörelsen och den politiska vänstern. En logisk konsekvens av att vända EU ryggen är att vända sig emot Ny Offentlig Förvaltning, inte sant?

Aksel Hagen

Aksel Hagen är stortingsledamot för vänsterpartiet SV och ordförande för Nei till EU i Oppland. Det som händer i Norge händer också i Sverige. Samma ideologi för angreppen på offentlig sektor förekommer i båda länderna. I Norge kommer den ideologiska debatten om den offentliga sektorn åtminstone upp i en allmän diskussion om EES-avtalet. I Sverige förs i stort sett ingen ideologisk debatt all.

Folkens ilska kan fälla svindlarnas EU

Sverige är ännu med i svindlarnas EU där kriserna skärps mellan kapitalisternas jakt på största möjliga profit och arbetarklassens och folkets krav på välfärdspolitik. Under senaste året har EU-etablissemang hotat med att hela EU kan braka ihop. I Grekland har sex generalstrejker organiserats med miljoner deltagare mot den socialdemokratiska regeringens folkfientliga nedskärningspolitik. Men regeringen struntade i protesterna och röstade igenom det nya åtgärdspaketet, vilket applåderades av EU och Internationella valutafonden [IMF]. Paketet innebär bland annat lönesänkningar på 10-25 procent i statliga industrier och andra offentliga verksamheter, provanställningarna förlängs från två till tolv månader och lönedumpningarna blir drastiska inom privata sektorn. Portugal är mycket nära en social explosion med nyligen tre miljoner i generalstrejk. Arbetare och unga i Spanien, England, Danmark, Belgien, Bulgarien, Frankrike, Irland, Lettland strejkar och demonstrerar allt våldsammare mot det ekonomiska stålbudet, som EU och det europeiska storkapitalet länge strävat efter att förverkliga.

Den svenska regeringen är marknadsfundamentalistisk med utförsäljningen av järnvägen. Nu råder totalt kaos och värre skall det bli. Men detta avskräcker inte nyliberala korsfarare med en religiös tro på marknadskrafterna, som vill privatisera järnvägen fullt ut. England och Nya Zeeland privatiserade sina järnvägar under 1990-talet. Men där blev det samma enorma kaos och stigande kostnader och biljettpriser. I Nya Zeeland har staten därför köpt tillbaka hela järnvägsnätet och i England har de tvingats återreglera delar av järnvägsnätet.

MED EU:S DIREKTIV OM ATT MINIMERA offentlig sektor har privatiseringspolitiken exploderat i Sverige. Den folkliga upprördheten över att våra skattepengar blir vinster inom privat vård, omsorg och skola har diskuterats inom socialdemokratien och vänstern. Men de har inte agerat mot privatiseringspolitiken som sådan för att stoppa den. Nej, våra skattepengar fortsätter att skapa vinster på 100-tals miljoner till friskolorna och till privatiserade sjukhus i regeringen Reinfeldts Sverige. I marknadsdiktaturens tidevarv överförs miljarder

rna till riskkapitalbolagens skatteparadis.

EU fortsätter att stärka och överta makten från medlemsländerna. Med sedvanligt EU-manipulerande baxades Lissabonavtalet igenom. Högeralliansen ställde sig bakom och allt vad folkomröstningar heter avfärdades. De svenska socialdemokraterna och LO var med att tillsammans med högeralliansen driva igenom Sveriges ja till Lissabonfördraget. I direkt motsättning till arbetarklassen och folkets intresse tar nu EU nya steg mot den federala staten med kapitalets maximala profitintresse i centrum, en grundlagsfäst moderatpolitik;

- ♦ Arbetsrätten är nu inte längre en nationell angelägenhet, EU:s jurister beslutar.

- ♦ Överstatligheten i ministerrådet ökar kraftigt genom att staternas vetorätt försvinner inom 63 områden.

- ♦ Det är nu olagligt att Sverige för en politik för full sysselsättning, då marknadsliberalismen läser fast den ekonomiska politiken.

- ♦ EU får ökad makt över lagstiftningen. Straffrätten blir överstatlig och EU beslutar om straff.

- ♦ Europol, EU:s politbyrå, blir överstatlig och kan genomföra operativa aktioner i hela EU.

- ♦ Om ett EU-land utsätts för väpnat angrepp är de övriga länderna ”skyldiga att ge stöd och bistånd med alla till buds stående medel.”

MASSARBETSLÖSHETEN BITER SIG FAST i Sverige.

Reinfeldts huvudparoll är jobbskatteavdraget för att få fler i arbete. Jobbskatteavdraget skulle öka antalet arbeten, men istället blev fler arbetslösa, idag cirka 400.000. Enligt statistiken är uppåt 30 procent av Sveriges unga arbetslösa. Detta är en ren klassfråga. Många arbetarungdomar kommer aldrig in på den svenska arbetsmarknaden utan går från kortare arbeten ut i arbetslösheten igen. Allt fler unga blir förtidspensionärer. Detta är en katastrofal utveckling och en tickande bomb. Baksidan på parollen ”Det skall löna sig att arbeta” är ökad utslagning, slum och misär. Klassklyftorna har blivit till stup i Sverige och i EU. Borgarregeringens skattesänkningar tillsammans med de ökade utgifterna för kommunerna, till följd av massarbetslösheten, tvingar fram ytterligare nedskärningar inom offentlig sektor. När pengarna är slut till offentlig verksamhet erbjuds två alternativ; lägg ner eller privatisera.

Ungdomarna som brände ner Rinkebyakademin ropar ”Vi är bortglömda här,

har inga jobb, inga pengar, ingenting!”

Redan på 1990-talet genomförde regeringen Persson det nya pensionssystemet, som nu genomförs i flera europeiska länder. Persson konfiskerade 258 miljarder ur pensionsfonderna, pensionärer blir fattigare och fattigare. De hissnande klassklyftorna i Sverige och EU tvingar fram organisation och kamp underifrån mot deras slakt av välfärden. Skolstrejker har genomförts i flera storstadsförorter mot nedläggningen av skolor och välfärd.

De folkliga protesterna, upproren och generalstrejkerna fortsätter mot svindlarnas EU. Motsättningarna skärps. ”Tågupproret” är igång i Sverige och kräver ett slut på avregleringarna. Med motstånd, motstånd och åter motstånd skall vi skapa ett mera rättvist och solidariskt samhälle.

Lars Forsell: ”Det finns inga skäl för optimism. Det finns inga skäl för pessimism. Det finns skäl för revolution.”

**Sven Wollter
Hasse Nilsson**

Transport och Byggnads gillar Håkan Juholt

Fackförbunden Transport och Byggnads gillar beslutet att Håkan Juholt blir partiledare för Socialdemokraterna. Han väntas driva en politik som gör det svårare att anlita billig utländsk arbetskraft i Sverige.

– Vi är otroligt positiva. I samtal med oss har han visat ett stort intresse för de här frågorna. Det har vi aldrig märkt från den tidigare partiledningen, säger Lars Lindgren, ordförande i Transportarbetareförbundet.

Utländska åkerier med låga löner är på väg att konkurrera ut en hel bransch i Sverige. Deras anställda har betydligt sämre löner och anställningsvillkor. Svenska åkerier med kollektivavtal kan inte konkurrera med polska åkerier med löner på 2.400 kronor i månaden.

Lars Lindgren vill ha en lag liknande den i Holland där lastbilschaufförer måste vara anställda av åkerier.

Även Byggnadsarbetareförbundet förväntar sig att Håkan Juholt driver en politik som skulle innebära hårdare lagstiftning när det gäller utländska byggnadsföretag i Sverige.

– Man kan till exempel förändra lagstiftningen så att det är företagen som visar att de lever upp

till avtalen, inte att det är vi som står för bevisbördan, säger Hans Tilly, ordförande i Byggnads.

Enskilda socialdemokratiska ledamöter i riksdagen har skrivit motioner i frågan. Men ingen i S-ledningen har drivit frågor om lönedumpning under Sahlins tid som partiledare med hänvisning till EU.

– Jag känner en trygghet i att Juholt står för en politik som kommer att gynna våra medlemmar. Som han har uttryckt sig i olika sammanhang känner jag en stor förhoppning, säger Hans Tilly.

Gösta Torstensson

Brittiska LO lovar motstånd

Storbritanniens fackliga centralorganisation TUC hotar att trappa upp motståndet mot regeringens planerade nedskärningar. Till nyhetsbyrån Reuters säger generalsekreteraren Brendan Barber att strejk kan bli aktuellt om ingen överenskommelse nås i den infekterade pensionsfrågan.

– Om det inte är möjligt att lösa problemen kan stridsåtgärder bli aktuella. Och vi skulle lägga extra vikt vid att föra samman de olika fackföreningarna, säger Brendan Barber.

Holland straffar polska bolag

Tre polska bolag fick straffavgifter i Holland då de utstationerat polska arbetstagare där utan arbetstillstånd – vilket holländsk rätt kräver. Arbetarna reparerade lastbilar och släp, besiktigade pumpar och hanterade avfall åt holländska företag.

EU-domstolen har nu i ett avgörande fastlagt att de bolagen som utstationerade polska arbetstagare till Holland utan arbetstillstånd gjorde fel.

En bilaga till den anslutningsakt från 2003 som rör bland annat Polens EU-anslutning, innehåller övergångsregler om de dåvarande medlemsstaternas rätt att under högst sju år efter anslutningen fortsätta att tillämpa nationell rätt istället för EU:s regler om fri rörlighet för arbete i fråga om polska medborgare vid [hot om] allvarliga störningar på arbetsmarknaden. EU-domstolen godtar därför de holländska straffavgifterna.

Övergångsreglerna upphör dock att gälla den 1 maj 2011.

Gösta Torstensson

[eu och facket] är ett nyhetsbrev för folkrörelsen nej till eu:s fackliga nätverk. ansvarig utgivare: jan-erik gustafsson. redaktör: gösta torstensson. adress: rondovägen 312, 142 41 skogås. tfn: 08-771 43 79. e-post: gosta.torstensson@nejtill.eu.se.

folkrörelsen nej till eu är en partipolitiskt obunden medlemsorganisation. adress: pölgatan 5, 414 60 göteborg. e-post: kansli@nejtill.eu.se. hemsida: www.nejtill.eu.se.